

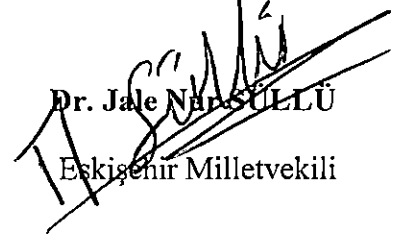
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 02 Kasım 2023
Sayı : 218

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.25/10/2023

Dr. Jale Nar SÜLLÜ
Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 8-11-2023	Esas No:2/1742

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
0 3 Kasım 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 3 Kasım 2023
No: 1317935

GEREKÇE

Engellilik kavramı, uluslararası kuruluşlarca engelliliğin farklı kriterlere vurgu yapılarak ifade edilirken, ülkemizde mevzuata göre engelli birey; doğuma bağlı veya doğum sonrasında herhangi bir sebeple bedensel, zihinsel, ruhsal, duysal ve sosyal becerilerini çeşitli oranlarda yitirmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük ihtiyaçlarını karşılama da güçlükler yaşayan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, rehberlik ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan birey şeklinde tanımlanmaktadır. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Kişilerin Haklarına Dair Uluslararası Sözleşme'de engellilik kavramı; herhangi bir engele sahip olmayan bireylerle eşit şartlar altında sosyal hayata tamamen ve etkili bir yolla katılmaları ve sosyal hayata uyumlu olma konusunda engel teşkil eden, uzun süreli sayılabilecek bir bozukluğu bulunan kişileri kapsamaktadır.

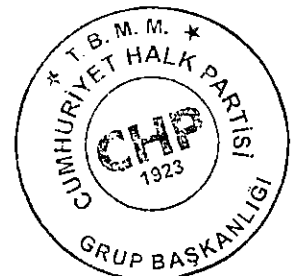
Sosyal devlet olmanın gereği, yasal mevzuatlara ve bağlı olduğumuz uluslararası anlaşmalara göre engelli tanımına uyan bireylere çeşitli destekler verilmektedir. Bu desteklerin, engelli bakım ödemeleri, engelli aylık ödemeleri gibi, farklı yasal düzenlemeler kapsamında düzenlendiği görülmektedir.

Sosyal yardım ve hizmetlere ilişkin ödemelerin önemli bir payını teşkil eden 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa göre yapılan engelli evde bakım ödemeleri ile 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre yapılan engelli aylık ödemelerinde, farklı değerlendirme ölçütleri bulunmaktadır. Söz konusu bu farklılık nedeniyle engelli vatandaşlarımızın mağduriyetler yaşadıkları görülmektedir.

08.06.2011 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 633 sayılı KHK kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kurulmasıyla, farklı kurum ve kuruluşlarca farklı mevzuat hükümlerine göre yürütülen sosyal yardım ve hizmetler tek bir kurum çatısı altında toplanmıştır. 2828 sayılı Kanuna göre yapılan engelli evde bakım ödemeleri 2007 yılında Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından; 2022 sayılı Kanuna göre yapılan engelli ve yaşlı aylıkları ise 1976 yılında T.C. Emekli Sandığı aracılığıyla ödenmeye başlanmıştır. 2022 Sayıştay Raporu’nda da belirtildiği üzere 2828 ve 2022 sayılı kanunlara göre desteğe muhtaç engellilere yönelik olarak yapılan bu ödemelerin farklı engel oranları ve muhtaçlık kriterine göre değerlendirilmesi sonucu mağduriyetler yaşanmaktadır.

Türkiye’de on milyonlarca çalışan ve emekli açlık ve yoksulluk sınırının altında maaşlarla geçimini sağlamaya çalışırken, engelli bireyler ve engelli bakımını üstlenen yakınları da çok daha fazla zorlanmaktadır. Engelli yakını bakımını üstlenenlere, 2022 sayılı Kanun kapsamında net asgari ücretin 1/3’ü olan 3.800 TL ödenmektedir. Bu miktar, bugünkü hayat pahalılığı karşısında temel ihtiyaçların karşılanması konusunda dahi yetersiz kalmaktadır. Yapılacak olan yasal düzenleme ile, engelli yakını aylıklarının net asgari ücretin 2/3’ü oranına yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Kanun teklifi ile, farklı değerlendirme kriterlerinden kaynaklı olarak engelli bireylerin ve engelli bakımını üstlenenlerin yaşadığı hak kayıplarının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile; 2022 sayılı Kanunun 2'inci maddesinde yer alan Türk vatandaşı olan, 18 yaşını tamamlamamış ve ilgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile engelli oldukları kanıtlanmış durumundaki engelli yakınlarının bakımını üstlenen Türk vatandaşlarından, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden daha az olan ibaresindeki oran 2/3 olarak ve 3.240 olan gösterge rakamı 10.000 olarak değiştirilerek, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa göre yapılan engelli evde bakım ödemeleriyle aynı muhtaçlık kriterinin sağlanarak engelli bireylerin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürütme maddesidir.

MADDE 3-Yürürlük maddesidir.

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK
VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 1/7/1976 tarih ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 2 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “asgari ücretin aylık net tutarı” ibaresinden sonra gelen “1/3” oranı “2/3” olarak ve “bakım ilişkisini fiilen gerçekleştirmeleri kaydıyla” ibaresinden sonra gelen “(3.240)” miktarı “(10.000) olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2-Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini, Cumhurbaşkanı yürütür.

